

Asia: VN/27263/2023

Lausuntopyyntö nuorisorangaistussääntelyn kehittämistä koskevasta työryhmämietinnöstä

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Työryhmämietinnössä todetaan, että rikoksen tekemisen taustalla vaikuttaneita tekijöitä ovat usein muun muassa päihteiden käyttö, ongelmat perhesuhteissa, mielenterveyden haasteet ja osattomuuden kokemus yhteiskunnan toiminnoista. Erityisesti päihteiden ja rikollisen toiminnan välillä on nähty yhteys. Irti Huumeista ry:n toiminnoista kerätyn kokemuksen mukaan nämä edellä mainitut eivät ole toisistaan erillisiä asioita, vaan edellä mainitut tekijät nivoutuvat usein yhteen: Päihteidenkäytöllä haetaan usein helpotusta mielenterveyden ongelmiin sekä osattomuuden kokemuksiin yhteiskunnassa. Nuorille tulisikin tarjota päihderiippuvuuden tilalle muita keinoja kiinnittyä yhteiskuntaan. Tässä Irti Huumeista ry näkee nuorisotyön ja yhteisöllisyyden sekä kohtaavan työn lisäämisen tärkeänä.

Irti Huumeista ry näkee, että pakkohoidon kaltaiset rangaistuskäytännöt eivät ole sopivia ratkaisuja mitä tulee erityisesti nuoriin, sillä nuori voi katsoa hoidon olevan osa rangaistusta, eikä se välttämättä johda toivottuihin tuloksiin. Sen sijaan nuorille tulisi tarjota päihdehoidon palveluita osana nuorisorangaistusta nuoren niin halutessa.

Mietinnössä sanotaan, että rikosoikeudellisen seuraamusjärjestelmän tehtävä ei ole ensisijaisesti sosiaali- ja terveyspalvelujen tarjoaminen, mutta näiden sisällyttäminen osaksi rangaistuksen palvelutarjontaa tukisi nuoren toipumista sekä mahdollistaisi sen, etteivät ongelmat pääse kehittymään entistä suuremmiksi.

Nuoren kohdalla erityisesti pitkäaikaisen tuen tarve voi korostua, sillä nuorella voi olla kovatkin ennakkoluulot yhteiskunnan tarjoamia palveluita kohtaan. Irti Huumeista ry kuitenkin näkee, että vaikka palveluiden tarjoaminen maksaisi, on niiden kerryttämä kulu vähäisempi kuin nuoren menettäminen kokonaan päihteille.

Ehkäisevään työhön panostaminen on myös nuorten kohdalla erittäin tärkeää, ja ennaltaehkäisevällä työllä voidaan vaikuttaa esimerkiksi toisen asteen opintojen keskeytymiseen. Toisen asteen opintojen keskeytyminen ja sitä myötä yhteiskunnasta sivuun jääminen voivat olla yksi taustatekijä nuoren rikoksenteossa. Nuorille on myös tarjottava asianmukaista hoitoa päihderiippuvuuteen.

Jokinen Lotta
Irti Huumeista ry